

NUVO dient kwaliteitsstandaard in bij Zorginstituut Nederland

In 2015 heeft de NUVO het initiatief genomen om een kwaliteitsstandaard voor de oogmeting te ontwikkelen, gevolgd door eenzelfde standaard voor de contactlensmeting/aanpassing en het optometrisch onderzoek. Het is een tijdje geleden dat we hierover de laatste update plaatsten. Nu is het zo ver: de kwaliteitsstandaard is ingediend bij het Zorginstituut Nederland!

Waarom de kwaliteitsstandaard?

De NUVO heeft het initiatief genomen om te komen tot de ontwikkeling van kwaliteitsstandaarden binnen de oogzorg. Een opticien moet minimaal een mbo-4 opleiding hebben afgerond. Er worden metingen verricht zodat een klant goed en comfortabel ziet. Een goede oogmeting is een belangrijke schakel in de oogzorg: indien nodig moet de opticien kunnen doorverwijzen naar bijvoorbeeld de optometrist, huisarts, oogarts of orthoptist.

In juni 2015 heeft de NUVO alle betrokken partijen bij elkaar geroepen om te peilen of er draagvlak was voor de ontwikkeling van deze kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaard bestaat uit vijf kwaliteitsmodules: Anamnese, Visus en Refractiebepaling, Additionele Metingen, Binoculaire Spierbalans en Geven van Advies. Het beschrijven van de verschillende modules, de onderlinge samenhang, het wetenschappelijk toetsen van de modules en het toetsen aan de praktijk en opleiding was een behoorlijke klus. Daarnaast vergde afstemming met andere partijen de nodige tijd.

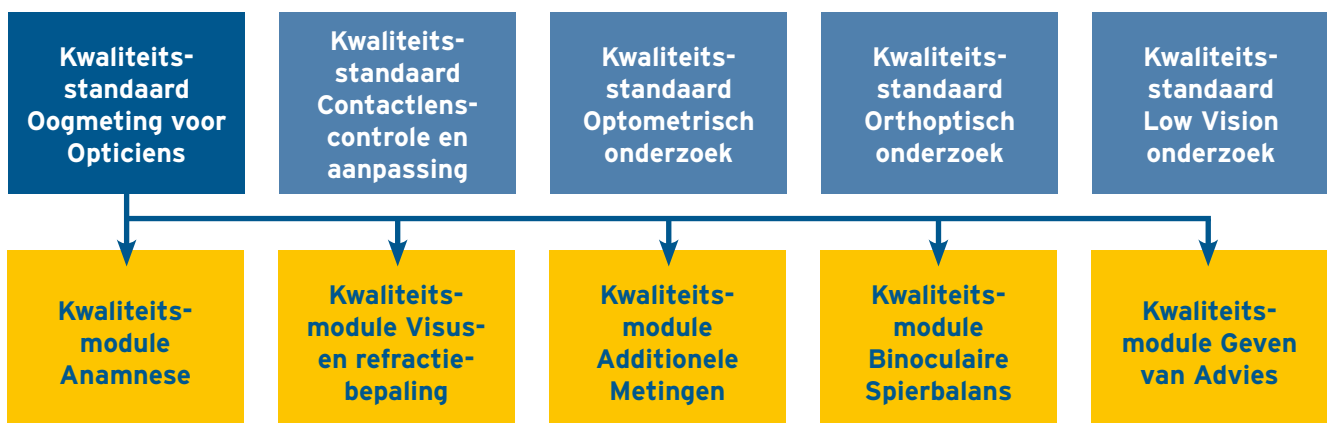
Betrokkenen kwaliteitsstandaard

Bij het opzetten van de kwaliteitsstandaard oogmeting voor opticiens zijn verschillende partijen betrokken. Primair

betrokkenen zijn de Oogvereniging (cliëntenperspectief), ANVC (contactlensspecialisten), OVN (optometristen), NVvO (orthoptisten), SOESV (mbo-opleidingen), Hogeschool Utrecht (hbo-bachelor opleidingen optometrie en orthoptie) en de NUVO. Secundair betrokken partijen zijn het NHG (huisartsen), het NOG (oogartsen) en ZN (zorgverzekeraars).

Versie 2018

In 2018 diende de NUVO al een versie in bij het Zorginstituut Nederland. Het ZiN gaf toen aan dat er nog andere partijen (niet NUVO-leden) betrokken moesten worden. Ook het perspectief van de cliënt vergde nog wat aandacht. Het ZiN stelt als voorwaarde dat 'relevante partijen zijn betrokken bij de ontwikkeling van de kwaliteitsstandaard of hebben er gemotiveerd van afgezien'. Een kwaliteitsinstrument dat in het register is opgenomen, heeft een bindende status. Daarom is het noodzakelijk dat alle relevante partijen vanuit het perspectief van de cliënt betrokken zijn bij de ontwikkeling en aanbidding van een kwaliteitsstandaard. Naar aanleiding van deze gesprekken met het ZiN zijn er ook gesprekken gevoerd met andere partijen, waardoor het document nu opnieuw ingediend kon worden.

Benodigde kwaliteitsstandaarden in de oogzorg (blauw) en de modules (geel) behorende bij de Kwaliteitsstandaard Oogmeting voor Opticiens

Vijf vragen aan Lilian Verstegen, ledenservice NUVO

Waarom is de kwaliteitsstandaard zo belangrijk?

“Iedereen kan een oogmeting uitvoeren met bepaalde apparatuur en programma’s. Van consument tot oogarts, het is niet voorbehouden aan de opticiens. Hoe weet een klant nou wat een goede oogmeting is? En wat hij mag en kan verwachten van een opticien? Daarvoor is de kwaliteitsstandaard oogmeting voor opticiens ontwikkeld.”

Kun je iets vertellen over hoe het tot stand is gekomen?

“Vanaf 2015 werd de NUVO begeleid door Yvonne Heerkens, onafhankelijk deskundige vanuit Nederlands Paramedisch Instituut (NPI), en door een onafhankelijke deskundige epidemioloog, Inge Stegeman. De modules van de kwaliteitsstandaard zijn eerst opgesteld door de werkgroep waarin deskundigen vanuit de optiekbranche en scholen zitten. Daarna zijn de modules afzonderlijk en als geheel besproken in de stuurgroep. In de stuurgroep zaten alle belanghebbende partijen in de oogzorg. Het is niet eenvoudig om te bepalen wanneer een opticien waarnaartoe moet verwijzen. Uiteindelijk zijn we daar goed uitgekomen en dit zorgt ook voor een beter begrip en samenwerking binnen de oogzorg.”

Hoe ben jij betrokken geweest bij het opzetten van de kwaliteitsstandaard?

“In het begin heb ik af en toe ingevallen voor Bas de Nes. Later (na 2018) was ik verantwoordelijk voor de organisatie, het plannen van vergaderingen van werkgroep en stuurgroep. Ik zorgde voor de stukken samen met Inge en deed de afstemming met de verschillende partijen in samenwerking met Bas.”

“Hoe weet een klant nou wat hij mag verwachten van een opticien?”

Wat is er sinds de laatste versie in 2018 gebeurd?

“Het perspectief van de cliënt hebben we nadrukkelijker verwoord in de kwaliteitsstandaard. De cliënt was overigens vertegenwoordigd door de oogvereniging die in de stuurgroep zat. Daarnaast is afgesproken om niet elke module afzonderlijk in te dienen, maar er een geheel van te maken. Daardoor werd overlap tussen modules voorkomen. Ook de afstemming met de belanghebbende partijen die in de stuurgroep zaten werd beter.”

Wat gaat er nu precies gebeuren met de kwaliteitsstandaard?

“Als het ZiN de kwaliteitsstandaard goedkeurt, dan wordt het voorgelegd om op te nemen in het openbaar register kwaliteitsstandaard. Daarmee wordt de kwaliteitsstandaard oogmeting voor opticiens wettelijk geregistreerd. De standaard zal, zolang de module opgenomen is in het register, onderhouden worden door de betrokken partijen. Minimaal jaarlijks zal gekeken worden of er aanleiding is om de standaard te actualiseren of te herzien. Er is een revisieperiode van vier jaar afgestemd met betrokken partijen. Dat betekent dat de volgende revisie uiterlijk plaatsvindt in 2025.”

Door: Iris van Iersel

Omschrijvingen

Kwaliteitsstandaarden, zoals geformuleerd door het Zorginstituut Nederland:

Richtlijn, module, norm, zorgstandaard dan wel organisatiebeschrijving, die:

- betrekking heeft op het gehele zorgproces of een deel van een zorgproces;*
- vastlegt wat noodzakelijk is om vanuit het perspectief van de cliënt goede zorg te verlenen; en c. overeenkomstig artikel 11a in het openbaar register is opgenomen.*

(Advies- en expertgroep Kwaliteitsstandaarden (AQUA). Leidraad voor kwaliteitsstandaarden | versie 1 | 8 december 2014, addenda maart 2019).

Tot kwaliteitsstandaarden behoren zowel richtlijnen als zorgstandaarden.

Richtlijnen beschrijven vooral de inhoud van de zorg op basis van knelpunten die door zorgverleners en zorggebruikers in de praktijk worden ervaren.

Zorgstandaarden beschrijven uitgaande van bestaande richtlijnen vooral het proces en de organisatie vanuit zorggebruikersperspectief, vanuit de zorgvraag met aandacht voor preventie en zelfmanagement.

De Kwaliteitsstandaard Oogmeting voor Opticiens bevat beide aspecten:

een beschrijving van de inhoud van de oogmeting en het proces en de organisatie daarvan in de eerste lijn.

